

En forudsætning for tiltalerejsning er således, at der er indtruffet en søulykke. Der vil derfor kun kunne rejses tiltale efter sømandsloven mod en sømand, der har været beruset i tjenesten, såfremt der i forbindelse hermed er indtruffet en søulykke. Er der ikke samtidig indtruffet en søulykke, vil en under tjenesten værende beruset sømand alene kunne tiltales for overtrædelse af straffelovens § 138. Det har af kommissionen været overvejet at foreslå indsat en bestemmelse i sømandsloven, der selvstændig kriminaliserer beruselse i tjenesten, men man finder dog, at spørgsmålets afgørelse bør afvente et eventuelt ændringsforslag fra sølvsudvalget til den om skibsførers forseelser tilsvarende bestemmelse i sølovens § 318.

Er den skyldige styrmand eller maskinmester, kan han efter *stk. 2* under skærpende omstændigheder også ved dommen helt eller delvis frakendes retten til at gøre tjeneste som sådan enten for en bestemt periode eller for bestandig.

I *stk. 3* bestemmes, at frakendes sønæringsretten helt eller delvis i medfør af *stk. 2*, indsender anklagemyndigheden sønæringsbevis og domsudskrift til handelsministeriet. Er der tale om en delvis frakendelse, meddeler handelsministeriet den pågældende fornødent sønæringsbevis.

Handelsministeren kan efter *stk. 4* helt eller delvis tilbagegive frakendt ret til at gøre tjeneste som styrmand eller maskinmester, når der er forløbet 1 år fra domsafsigelsen.

Til § 74.

Straf for andre fejl eller forsømmelser, der påhviler rederen, skibsføreren eller sømanden.

Udkastet gentager sømandslovens § 77 om, at såfremt rederen, skibsføreren eller nogen af mandskabet gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen fejl eller forsømmelse med hensyn til forpligtelser efter udkastets øvrige bestemmelser, eller af de i medfør af disse udstedte forskrifter, som ikke er omfattet af nogen af de foregående straffebestemmelse, straffes den pågældende med bøde eller hæfte.

Til § 75.

Hensyntagen til pålæg af disciplinbød ved straffastsættelsen.

Udkastet gentager sømandslovens § 78 om, at såfremt disciplinbød er pålagt for en tjenesteforseelse, skal der tages hensyn hertil ved fastsættelse af straf for forseelsen efter dette kapitel. Straffen kan ikke blot nedsettes, men helt bortfalde.

Til § 76.

Forudsætningerne for at rejse tiltale ved visse forseelser.

Svarende til sømandslovens § 79, stk. 1 fastsættes i *stk. 1*, at tiltale mod nogen af mandskabet for overtrædelse af § 70, stk. 1 om rømning, § 71 om opsætsighed og lydighedsnægtelse og § 74 om gentagne fejl og forsømmelser kun rejses på begæring af rederen eller skibsføreren. En undtagelse er dog gjort for tiltale efter § 74 for overtrædelse af § 48 om værn mod ulykker og sundhedsfare.

Svarende til sømandslovens § 79, stk. 2, 1. pkt. fastsættes i *stk. 2*, at tiltale ikke kan rejses i sager angående forseelser som nævnt i § 68, § 70, stk. 2 eller § 73, forinden erklæring er indhentet fra handelsministeriet. En til sømandslovens § 79, stk. 2, 2. pkt. svarende bestemmelse foreslås ikke optaget i udkastet.

Det har i kommissionen nærmere været overvejet, om den i udkastets stk. 2 anførte bestemmelse burde opretholdes. Der kan i denne forbindelse henvises til betænkning nr. 368/1964 om behandlingen af søsager pag. 28-29, hvor det bl. a. anføres, at bestemmelser om, at handelsministeriets erklæring skal indhentes, inden tiltale rejses, bør udgå af de respektive sølove, idet bestemmelserne er overflødige, ligesom det er en selvfølge, at anklagemyndigheden til brug ved afgørelsen af tiltalespørgsmålet indhenter erklæringer m. v. fra de sagkyndige organer. Den til sømandslovens § 79, stk. 2 svarende bestemmelse i sølovens § 293 blev ophævet ved lov nr. 227 af 8. juni 1966. Af bemærkningerne til ophævelsesbestemmelsen fremgår bl. a., at forslaget blev fremsat efter henstilling fra justitsministeriet, idet bestemmelsen fandtes overflødig og ikke stemmende med anklagemyndighedens stilling.

Fra de søfarendes og rederiforeningernes repræsentanter i kommissionen er heroverfor fremført, at erfaringerne efter ophævelsen i 1966 af bestemmelsen i sølovens § 293 klart taler for at opretholde bestemmelsen i sømandslovens § 79, stk. 2, 1. pkt. Efter disse medlemmers opfattelse er det for erhvervet en betryggelse, at tiltale i de omhandlede tilfælde ikke kan rejses, uden at sagen har været forelagt handelsministeriet til udtalelse, idet man herved sikrer dels en søfartskyndig behandling af sagerne, dels en mere ensartet tiltalepraksis for hele landet.

Til § 77.

Udvidet anvendelse af visse bestemmelser under forudsætning af gensidighed.

I princippet svarende til sømandslovens § 85 bemyndiger udkastet handelsministeren til under forudsætning af gensidighed helt eller delvis at ud-